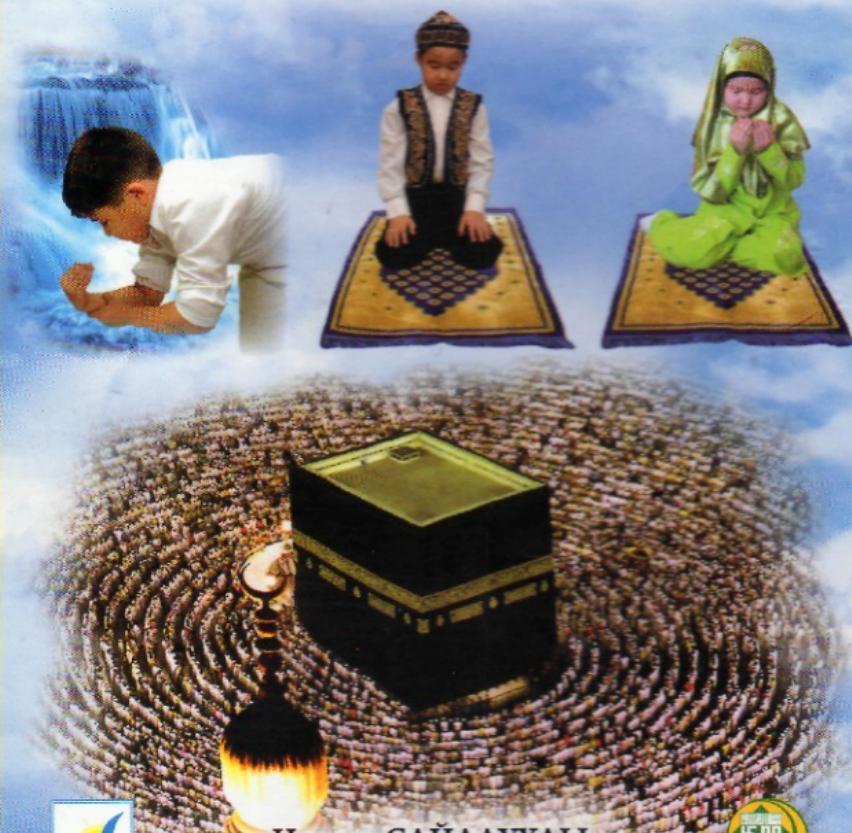

НАМАЗ

ОҚЫП ҮЙРЕНЕЙІК

Нұрлан САЙЛАУҰЛЫ
Еркебұлан ЫБЫРАЙЫМҰЛЫ

Нұрлан САЙЛАУҰЛЫ Еркебұлан ҮБРАЙЫМҰЛЫ

НАМАЗ

ОҚЫП ҮЙРЕҢЕЙІК

Демократичный национальный конгресс «КЕКЖИЕК»
Алматы, 2009

УДК 29
ББК 86.38
С 16

Қазақстан мұсылмандары
діни басқармасының саралтау
комиссиясы мақұлдаган

Сайлауұлы Н., Нұр-Мубәрак университетінің оқытушысы.
Үбрайымұлы Е., Алматы орталық мешітінің ұстазы.
С 16 Намаз оқып үйренейік. - Алматы: "Көкжие-Б"
баспасы, 2009. – 64 бет.

ISBN 9965-809-58-5

Исламдағы құлшылық түрлерінің кай-қайсысы да жаратылыстың түп негізін ұқтырады. Ал намаз – ғибадат атаулының гүлзары, кәмелетке толған әрбір мұсылманның парызы.

Қолдарыңыздағы еңбек – намаз оқып-үйренудің теориялық һәм іс-тәжірибелік тұстарын жан-жақты камтуды мақсат тұткан.

Бейнелі суреттермен кескінделген бұл кітапша жалпы жүртшылыққа арналған.

C 0403000000
00(05)-08

УДК 29
ББК 86.38

ISBN 9965-809-58-5

© «Көкжие-Б» баспасы, 2009

Алматы қ., Әуезов көш. 64/2 үй, тел.: 8 727 245 60 97, www.kokzhiek.kz

ҚҰЛЛІ ЖАРАТЫЛЫС ҚҰЛШЫЛЫҚТА

Аллаh тағала ғаламдағы бүкіл жаратылыс атаулыға өзіндік міндет жүктеген. Құн, ай, аяқ, су, жел, тау, топырақ, өсімдік, жануарлар - бұлардың қай-қайсысы да өз міндетін қалтқысыз атқаруда. Сиыр сүт берсе, қой ет береді, тауық жұмыртқалап, тіпті ара екеш араның өзі о баста өзіне тапсырылған бол жасау міндетін күні бүгінге дейін мүлтіксіз атқарып келеді. Бұл жайлы Құранның «Нахл» сүресінің 68-69 – аяттарында былайша баяндалған: «Раббың бал арасына: «Таулардан, ағаштардан және адамдардың салған күркелерінен ұя жасап ал. Сосын әр түрлі жемістерден же де, Раббыңның саған женілдеткен жолымен жүр! Арадан түрлі-түсті бал шығады, онда адам баласы үшін шипа бар. Элбетте, мұнда ойланған қауым үшін ғибрат бар!»

Әрбір жаратылыс иелеріне жүктелген міндетті Аллаh тағала олардың құлшылығы еткен. Мәселен, өсімдік атаулының оттегі бөлуі, Құннің жер шарын өз сөүлесі мен жылтуына бөлеуі, алып аспан денелерінің ұдайы өзара тепе-тендікті сактауы, ай мен жұлдыздардың сан-саналы тылсым қызметтері – олардың құлшылығы болмак.

Демек, құлшылық жасау барлық жаратылысқа тән, ал ақыл-ес, сана-сезім тұрғысынан кемел жаратылған адам баласы мұндай құлшылықтан қалай тысқары қалмақ? Бұл тұрғысында Құранда Ұлы Жаратушы: «Мен жындар мен адамдарды Өзіме ғибадат етсін деп қана жараттым», – (Зарият, 56) деп ескертеді.

Құлшылық (ғибадат) дегеніміз не?

Ең әуелі құлшылық біздің – жаратылыс мақсұтымыз. Мұнымен қосы, құлшылық – Аллаһ тағалаға толыктай бойысынып, әмірлерін бұлжытпай орындаپ, нәпсінің жетегінде кетпей, Жаратушының разылығы үшін өмір сұру. Ал Жаратушымыздың бізге нәсіп еткен шексіз нығметтеріне қайтарым әрі шүкіршілік ретінде махаббатымызды, сыйымызды, алғысымызды өтеудің ең ізгі жолы – намаз, ораза тәрізді бірнеше құлшылық түрлері болып табылады.

Намаз нендей ғибадат?

Біздің тілдік қолданысымызға парсы тілінен енген «намаз» сөзінің түп-төркіні араб тіліндегі «ас-салату» сөзінен бастау алады. Ал араб тіліндегі «ас-салату» сөзінің тілдік мағынасы – «тілеу», «дұға оку» дегенді білдіреді. Ал шарифттағы мағынасы – тәкбірмен басталып, сәлеммен аяқталатын, ерекше қымыл-қозғалыстар мен сөздерден тұратын қасиетті ғибадат ұғымын қамтиды. Құран Кәрімде «ас-салату» (намаз) 99 рет, намаздың (парыздары болып табылатын) «сәждे» 64 рет, «рукуғ» сөзі 13 рет айтылады. Демек, намаздың парыздығына қатысты ешкім де зәредей шұбә келтіре алмасы анық.

Намаз – діннің тірегі, құлшылықтың ең абзалы. Намаз оку пінденің мұсылман екендігінің айғағы. Мұсылман адам намазды Құдайға деген шүкіршілігін білдіріп, Оның бүйіріғын орындау мақсатында оқиды. Сондай-ақ шынайы намаз адамды түрлі арсыздықтар мен жаманшылықтардан арылтып, кісіні тазалыққа шақыратынын ескерсек, намаз оку – иманды жанның ұлық міндеті екенін ұғынамыз.

Діни ұғымдарға қысқаша түсіндірмелер

Парыз деген не?

Парыз – Аллаһ тағаланың анық бұйырып, орындалуын талап еткен істері: мәселен, намаз оку, ораза ұстау, зекет беру және т.б. (парыздың орындалуы – сауап, орындалмауы – күнә).

Үәжіп деген не?

Үәжіп – орындалуы дәл парыз секілді талап етілмеген, бірақ діни маңызы қуатты дәлелдермен анықталған іс-әрекеттер. Мысалы: Құрбан шалу, үтір және айт намазын оку, т.б. Үәжіптің үкімі де парызға ұксас. Яғни, орындалса – сауап, орындалмаса – күнә.

Харам деген не?

Аллаһ тағала қатаң тыйым салған істер. Мәселен, құмар ойнау, ішімдік ішу, жала жабу, өтірік айту, зина жасау, адам өлтіру, ғайбат т.б.

Мәкруғ деген не?

Мәкруғ – дінімізде қатаң тыйым салынбаған, бірақ ұнамсыз, жағымсыз іс-әрекеттер. Мысалы: дәрет алғанда суды ысырап ету, дәрет алу кезінде орынсыз сөйлеу, намазда есінеу т.б.

Мұбах деген не?

Мұбах – істелуінде рұқсат бар, яғни діни тұргыдан ешқандай тосқауыл қойылмаған іс-әрекеттер. Мысалы: жеп-ішу, ұйықтау, т.б. Мұндай іс-әрекеттердің орындалуы сауап, орындалмауы күнә емес. Бірақ бұл іс-әрекеттерді жасаған кезде сұннет ниетімен жасайтын болса, сауап алады. Мысалы: бір мұсылман ұйықтаған сэтте, Пайғамбарымыз оң жағымен ұйықтағандықтан, осылай ұйықтаймын деген ниетпен жасаса, сауапқа кенеледі.

Сұннет деген не?

Пайғамбарымыздың (саллаллаһу аләйхи уәсәлләм) жасаған және «жасандар» деген әрі жасалғанын қолдаған іс-әрекеттер.

Бекітілген сұннет деген не?

Пайғамбарымыздыңегізіненәрдайым жасаған сұннеттері. Таң, бесін, ақшам намаздарының сұннеттері тәрізді. Осы сұннеттерді орындағандар сауап алады, ал орындағандарға жаза берілмейді. Алайда, бекітілген сұннеттерді орындау мүмін үшін үлкен кемшілік болып табылады.

Бекітілмеген сұннет деген не?

Пайғамбарымыздың кейде жасап, кейде жасамаған сұннеттері. Екінді мен құптанның алғашқы сұннеттеріндей. Бұл сұннеттерді іске асырғандарға сауап бар, ал орындағандар күнәлі болып саналмайды.

Қиям деген не?

Қиям дегеніміз – намаз кезінде тіп-тік түру.

Рукуғ деген не?

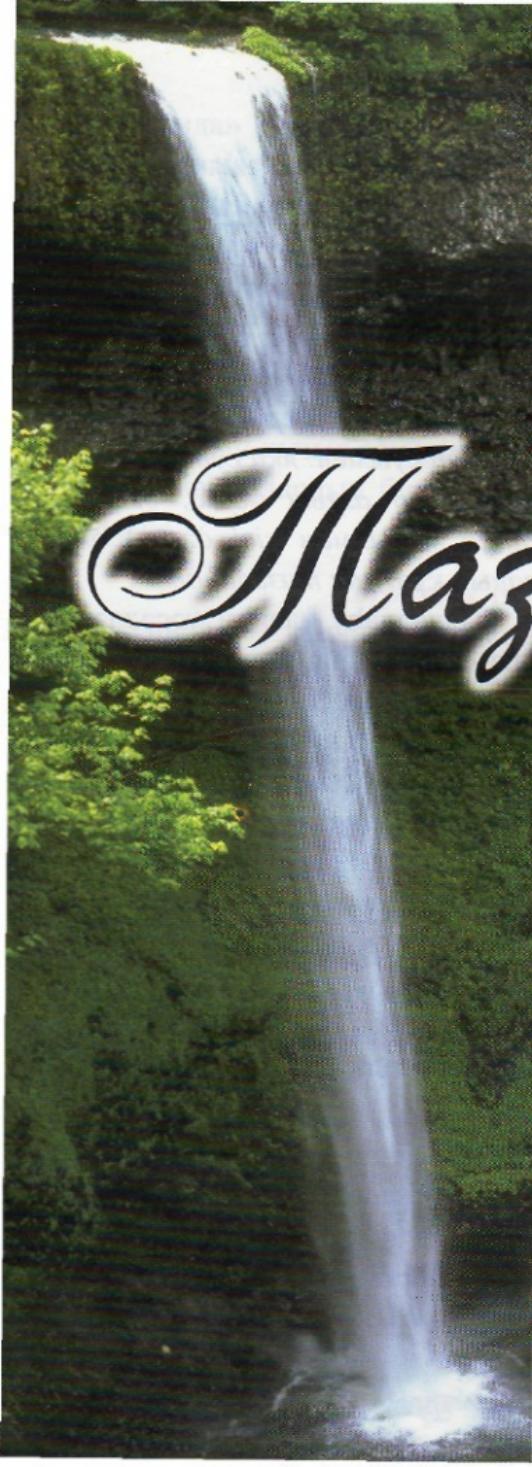
Рукуғ дегеніміз – намаз кезінде адамның екі қолын тізесіне қойып илуі.

Сәжде деген не?

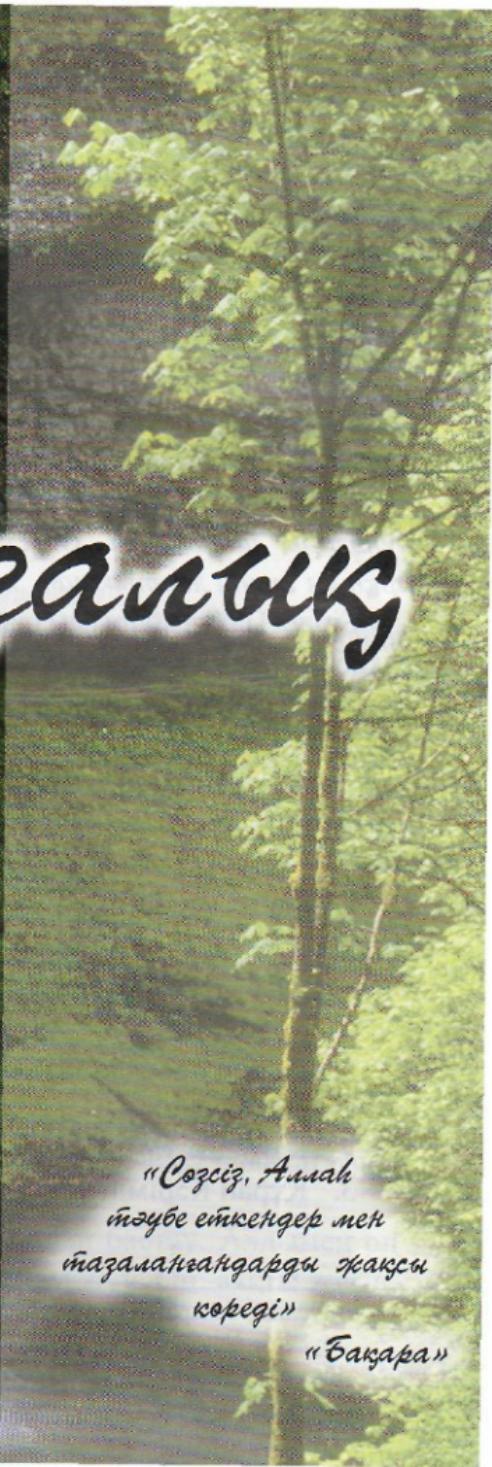
Сәжде дегеніміз – намаз кезінде маңдай мен мұрынды жерге тигізу.

Рәкат деген не?

Рәкат дегеніміз – қиям, рукуғ және екі сәждеден тұратын намаздағы іс-әрекет.

Мазалық

«Соғсіз, Аман
тәүбे еткендер мек
тазаланғандарды жақсы
кореді»
«Бапара»

ДӘРЕТ

Дәрет алу – намазға дайындық ретінде тазалану, деңе мүшелерін жуу дегенді білдіреді. Дәрет алу да өз алдына сауапты іс. Ол туралы Пайғамбарымыз (саллаллаһу аләйхи үәсәлләм) былай деген: «Мұсылман адам дәрет алып бетін жуғанда, көздерінің барлық күнәлары дәрет суымен немесе судың соңғы тамишысымен ағып кетеді. Егер қолын жуса, қолымен істеген әрбір күнәсі дәрет суымен яки судың соңғы тамишысымен жуылып кетеді. Егер аяғын жуса, басқан күнәлары шайылады. Осылайша мұсылман кісі дәрет алу арқылы тәнін ластықтан, жсанын күнәдан тазалайды»¹.

Бірде Пайғамбарымыздан (саллаллаһу аләйхи үәсәлләм) сахабалары: - Қиямет күні сіз бізді сонша нөпір халықтың арасынан қалай танисыз? – деп сұрайды. Сонда Аллахтың елшісі (саллаллаһу аләйхи үәсәлләм): «Ол күні сендерде басқа үмбеттерде болмаган бір белгі болады. Сендер мениң алдыма келгенде, үнемі дәрет алғандықтан, маңдайларың мен қолаяқтарың нұрланып тұрады»² деп жауап береді.

Сондай-ақ сүйікті Пайғамбарымыз (саллаллаһу аләйхи үәсәлләм): «Кімде-кім әмір етілгендей дәрет алып, намаз оқыса, өткен күнәлары кешіріледі»,³- деген.

Дәретпен орындалатын құлышылықтың түрлері?

1. Намаз оку;
2. Қағбаны тәуәп ету;
3. Құран Кәрімді ұстау және оку.

¹ Мұслим, Таһарат, 32/244

² Мұслим, Уду, 3

³ Бухари, Уду, 28

Дәреттің парыздары

«Мәида» сүресінің 6-аятында: «Ей, иман келтіргендер! Егер намазға тұрсандар, беттерінді, қолдарынды, білектерінді жуындар. Бастьрыңа мәсіх тартындар. Аяқтарынды қызыл асықтарымен бірге жуындар»— дедінген. Демек, аятта дәреттің төрт парызы аталған:

1. Бетті жуу;
2. Қолды, шынтақ және білекпен бірге жуу;
3. Басқа мәсіх тарту (төрттен біріне);
4. Аяқтарын қызыл асығымен бірге жуу;

Бұл парыздардың біреуі орындалмаса, дәрет дұрыс болмайды.

Дәреттің сұннеттері

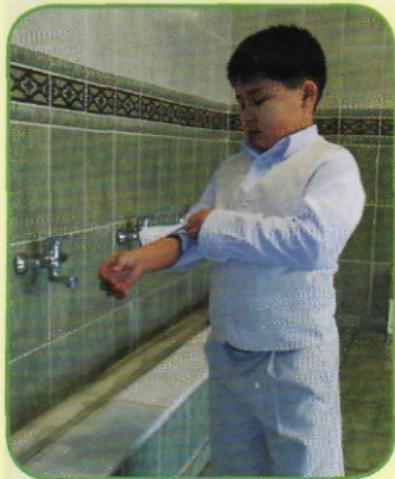
Сұннет – Пайғамбарымыздың (саллаллау аләйһи уәсәлләм) парызға қосып істеген амалдары. Сұннет амалын істеу көптеген күнелардан арылтып, молырақ сауап алуға септігін тигізеді. Дәрет алу барысында төменде көрсетілген амалдарды істеу – сұннет сауабын алуға көмектеседі:

1. Дәретке іштей ниет ету.
2. Дәрет алмaston бұрын қолдарын білектеріне дейін жуу.
3. Дәретті «Ә’узу» және «Бисмилләһен» бастау. Яғни дәрет аларда «Ә’узу биллаһи минаш- шайтанир-ражим» «Бисмилләһир-рахманир-рахим» деп айту.
4. Ауыз бен мұрынды шаю.
5. Мисуак қолдану.
7. Дәретте жуылуды тиіс ағзаларды рет-ретімен жуу. Яғни, алдымен қолды, бетті, содан соң екі білекті шынтағымен бірге, басты, аяқты жуу.
8. Дәрет алу ағзаларын жуғанда оннан бастау. Алдымен он қолды жуыш, одан кейін сол қолды жуу. Оң аяқты жуыш, одан кейін сол аяқты жуу.

9. Дәрет алу ағзаларын үш реттен жуу. Бірінші жуу парыз болса, екінші және үшінші рет жуу сұннет.
  10. Қол мен аяқ саусақтарының арасын салалап жуу.
  11. Сақалды салалау. Тығыз сақалы болғандар колдарын сақалдарының арасына кіргізіп, жоғары қарай тартып салалау керек. Қысқа не сирек сақалдың араларына су кіру оңай болғандықтан жуу жеткілікті.
  12. Басына толық мәсіх жасау.
  13. Құлақ пен мойынға мәсіх тарту.
  14. Дәрет мүшелерін жуғанда араларын үзбестен жуу. Яғни, бірі құрғамай жатып, екінші мүшениң жуу.
- Бұл сұннеттердің біреуі немесе одан көбі орындалмаса дәрет дұрыс, бірақ сауабы кем болады.
- ### Дәретті бұзатын нәрселер
1. Үлкен-кіші дәретке отыру;
  2. Жел шығару;
  3. Дененің кез-келген жерінен қан немесе іріңің шығып айналасына жайылуы;
  4. Түкірігінің жартысына немесе көпшілігіне қан араласу;
  5. Аузы толып құсу;
  6. Намазда дауыстап құлу. Жанындағы адамға естілетіндей етіп құлу намазben қоса дәретті де бұзады;
  7. Ақыл-есінен алжасу, талып қалу, мас болу;
  8. Бір нәрсеге сүйеніп немесе жантайып, айналасындағы дыбыстарды естімейтіндей күйде ұйықтау дәретті бұзады. Өйткені, бұлай беріліп ұйықтаған жағдайда денеден жел шығу ықтималы бар. Бірақ отырған жеріне жаксылап орығып, еш жерге сүйенбей немесе намазға тұрғанда, рүкүғде, сәждеде ұйықтаса, тіпті намаздан тыс осылайша ұйықтаса, дәреті бұзылмайды;
  9. Жыныстық қатынаста болу;

Дәрет алу үлгісі

Дәрет алу – сауабы мол амал болғандықтан, дәреттің парыздарымен қоса сұннеттерін де толық орындау абзал. Дәрет алу төмендегіше ретпен жүзеге асады:

1. Ниет

Балакты түріп, екі қолды шынтаққа дейін сыбайып, «Ә’узу» мен «бисмиллахты» айтып дәрет алуға іштей ниет етеді.

2. Қолды жуу

Қолды білекке дейін саусақтардың арасын және саусақтардағы сақина, жүзіктердің астына да су тигізіп жуу керек.

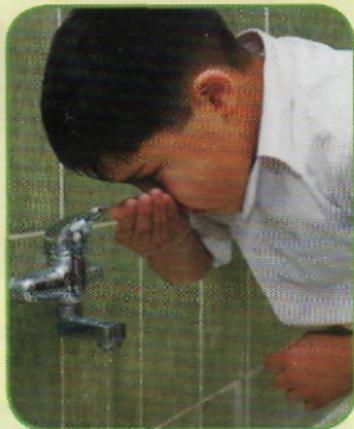
3. Ауызды шаю

Оң қолмен үш рет су алып ауыз шайылады.

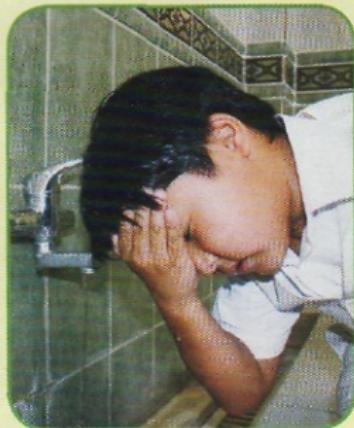
4. Мұрынды шаю

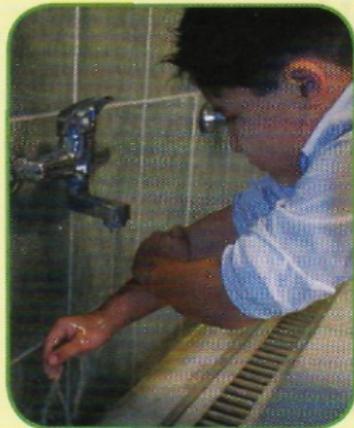
Үш рет оң қолымен мұрынға су тартылып, сол қолымен сінбіріледі.

5. Бетті жуу

Мандай мен қоса құлақ басталған түс пен иек астына дейін үш рет бет жуылады.

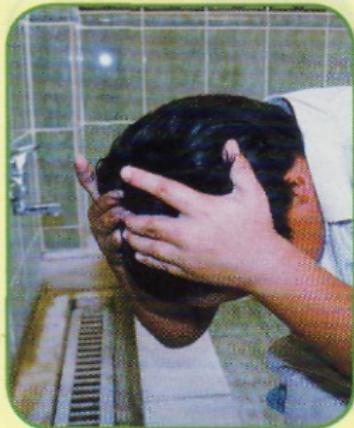
6. Он қолды жуу

Оң қол шынтақпен қосыла
үш рет жуылады.

7. Сол қолды жуу

Сол қол шынтақпен қосыла
үш рет жуылады.

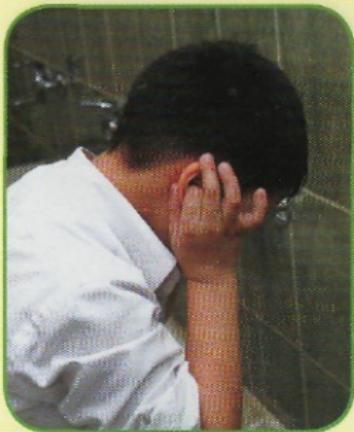

8. Басқа мәсіх тарту

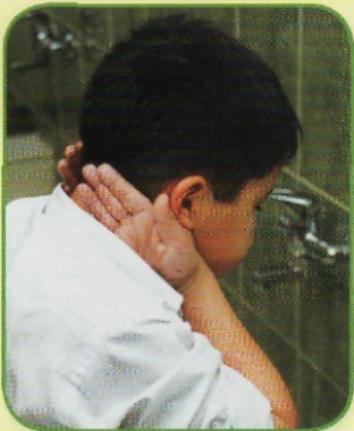
Шынашақпен бірге үш
саусақ ұшпа-ұш келтіріліп,
мандайынан желкеге дейін
осы үш саусакпен мәсіх
етіледі.

9. Құлаққа мәсіх тарту

Сұқ саусақпен құлақтың ішіне, бас бармақпен құлақтың сыртына мәсіх тартылады.

10. Мойынға мәсіх тарту

Екі қолдың сыртымен мойынға мәсіх тартылады.

11. Аяқты жуу

Оң аяқтан бастап саусақтарының арасын, тобықтары мен бірге уш мэрте жуады. Осылайша сол аяқты да жуады. Әсіресе өкше мен тобықтардың жылудын мұқият қадағалау қажет.

12. Қолды қайта шайып дәретін тәмәмдайды.

Мәсіх деген не?

Мәсіх – бір нәрсенің үстін сулы қолмен сұрту дегенді білдіреді. Басқа, аяққа киген мәсінің немесе орауыштың үстін сулы қолымен сұрту – «мәсіх тарту» деп аталады.

Мәсіге мәсіх тарту шарттары

1. Мәсі аяқты тобықтарымен бірге жауып тұруы керек.
2. Мәсі кем дегенде 5,5 шақырымнан артық жол жүргүте шыдайтында болуы керек.
3. Мәсі өздігінен тұратын және сырттағы суды дереу ішке тартып алмайтында болуы керек.
4. Мәсінің бүтін болуы шарт. Мәсі тобықтан төмен бөлігінде аз жері ғана жыртылған тесік мәсіге мәсіх тартуға болады. Бірақ бір мәсідегі тесік аяқтың кіші саусағының өлшемімен үш саусақтан артық болуы мәсіні жарамсыз қылады.
5. Мәсі аяқ жуылғаннан кейін (толық дәрет алғаннан кейін) киілуі керек.

Мәсіге мәсіх тарту

Дәрет алғанда мәсінің үстінен кем дегенде үш саусақты сулап аяқтың ұшынан жоғары қарай сұрту керек. Бұны бір мәрте жасаса да жеткілікті. Осыған қатысты Муғира ибн Шуғбә (р.а.): «Аллаң елшісі (саллаллаңу аләйхи уәсәлләм) мәсіге мәсіх етті. Оң қолын – оң мәсінің үстіне, сол қолын – сол мәсінің үстіне қойып, жоғары қарай бір рет мәсіх тартты»,⁴ – деп жеткізген.

Мәсіге мәсіх тарту мезгіліне келсек, тұрғын – бір күн, бір түн, яғни 24 сағат, ал жолаушы – үш күн, үш түн, яғни 72 сағат мәсіні шешпей киіп жүре алады. Мәсіхтің уакыты – мәсіні дәрет алып киген соң, алғаш рет дәрет бұзылған сәттен басталады. Яғни, мәсіні киген кезден емес, дәрет бұзылған сәттен басталады. Мысалы: сағат он екіде дәрет алып, мәсінізді

⁴ Эбу Дауд, Таһарат, 63

кидіңіз делік. Содан кейін сағат үште дәретіңіз бұзылды. Дәл осы сағат үштен бастап сіздің жирма төрт сағаттық мәсіх мерзіміңіз басталады.

Мәсіхті бұзатын нәрселер

- Дәретті бұзатын нәрселер мәсіхті де бұзды. Қайта дәрет алғанда, мәсіні шешпей тек мәсінің үстіне мәсіх тартады.
- Жүніптік, етеккір, босану секілді ғұсылды қажет ететін жағдайлар.
- Мәсінің аяқтан шешілуі. Бұл кезде егер дәрет болса, тек аяқтарды жуу жеткілікті. Егер бір аяқтағы мәсі шешілсе, екі аякты да жуу қажет. Мәсінің қонышына дейін аяқтың басым көпшілігінің шығуы түгел шешілумен тен.
- Аяқтың кіші саусақ өлшемімен санағанда үш саусақ көлеміндей мәсінің жыртылуы.
- Мәсі мезгілінің аяқталуы. Егер дәрет бар болса, тек қана аяқтар жуылады.

Оралған жердің сыртынан мәсіх тарту

Денеде бір мүше сынып немесе жараланғанда, жусаңыз залалы тиетін болса, дәрет пен ғұсыл алған кезде, сол жара ораған матаға бір рет қана мәсіх тартылады. Егер бұл да зиянды болса, мәсіх тартылмайды.⁵ Бұл тұрғыда хазіреті Әли: «Білегім сынған еді. Аллаһ елшісінен сұрағанымда, таңғыштың үстіне мәсіх тартуымды айтты», – дейді.⁶

⁵ М.Исаұлы. Қ, Жолдыбайұлы; Ислам ғылымхалы, 73

⁶ Зәйлән, Насбур, 1/186

FҰСЫЛ

Ғұсыл дегеніміз – басымыздан бақайшамызға дейін денені толықтай сумен жуу. Ғұсыл алудың үкімі жағдайға қарай өзгеріп отырады. Жүніп болғанда немесе әйелдерде болатын хайыз бен нифас жағдайларында ғұсыл алу парыз. Ал жұма, айт намаздарынан бұрын және кажылық пен умрада ихрамға кіргенде ғұсыл алу сұннет.

Ғұсылдың үш парызы

1. Ауызды сумен шаю. Ауызды сумен шайғанда, тамақты да арнайы шайқаған жөн.
2. Мұрынға (көнсірікке дейін) су тарту.
3. Денесінеге тұтастай (иненің ұшындағы құрғақ жер қалдырмай) су тигізу.

Ғұсыл алу үлгісі

Ғұсылдың парыздарымен коса сұннеттері де бар. Сол парыздарымен бірге сұннеттерін де орындау үшін алдымен «Бисмиллах» деп айтып, ғұсыл алуға ниет етеміз. Соңан соң қолдарымызды жақсылап жуып, денеміздегі кірді, нәжісті тазартамыз. Және жоғарыда көрсетілгендей дәрет аламыз. Дәрет алғанда ауыз бен мұрынды жақсылап шаю керек. Дәрет алып болғаннан кейін әуелі басқа, кейін оң иыққа, содан соң сол иыққа үш реттен су құямыз. Денемізге су құйған сайын қолымызбен ыскылаймыз. Денемізде су тимеген жер қалмау керек.

Ғұсыл алғанда: кіндік шұнқыры, сырға тағатын тесіктер, мұрт, шаш және сақал түптеріне де су баруы керек.

Жүніп адамға ҳарам нәрселер

1. Намаз оқи алмайды;
2. Мешітке кіруге болмайды (тек зәру жағдайда ғана рұқсат етілген);

3. Құран оқи алмайды («Шәһадат» сөзін айтуда, тәкбір, салауат, зікір етуге, дұға окуға болады);
4. Құранды ұстай алмайды (Құранды қабымен немесе орама-мен ұстаяуда болады);
5. Қағбаны тауап ете алмайды.

Ғұсыл қандай жағдайларда қажет?

Жұніп – ерлі-зайыптылар жыныстық қатынаста болса, үйқыда немесе ояу кезінде ләззатпен шәуіт шықса жұніп болады. Сонымен катар есінен танған, мастығынан айықкан, үйқысынан тұрган адам бойынан ылғал бір нәрсе тапса, ғұсыл құйынғаны аbzal. Бұл жағдайларда намаз окуға, Құран ұстаяуда болмайды.

Хайыз – босану мен науқастанудан тыс уақыттарда, 9–55 жас аралығындағы әйелдердің жатырынан келетін қан. Ол ең азы 3 күннен 10 күнге дейін жалғасады. Ондай кезде намаз окуға, ораза ұстаяуда болмайды. Бірақ оразаның қазасын ұстайды, ал намаздың казасы оқылмайды.

Нифас – әйел адам босанғаннан кейін жатырынан келетін қан. Нифастың ең азы әйел кісілерге байланысты өзгереді, ал ең ұзақ уақыты – қырық күн. Әйелдер мұндай жағдайда намаз оқи алмайды. Ораза да ұстай алмайды, бірақ оразаның қазасын өтейді.

ТӘЙЭММҮМ

...Егер науқастанып қалсаңдар яки сапарда болсаңдар, не болмаса біреу түзге отырып келсе яки әйелдеріңе жақындасып, су таба алмасаңдар, таза жерге тәйэммүм соғып, беттеріңді, қолдарыңды сипаңдар.

(Алса, 43)

Тәйэммүм сөздікте «ниет ету» деген мағынаны білдіреді. Ал діни әдебиеттерде – дәрет немесе ғұсыл алу үшін су табылmasa немесе су бола тұрып пайдалану мүмкіндігі болмаған жағдайда топыраққа немесе құм, тас секілді таза нәрселерге қолдарын соғып жүзі мен екі қолын шынтаққа дейін мәсіх ету арқылы орындалатын тазалықты айтады.

Тәйэммүмнің парыздары

1. Ниет ету.
2. Екі алақанын таза топыраққа ұрып, бетті толығымен мәсіх ету.
3. Екі алақанын таза топыраққа ұрып екі қолын шынтаққа дейін, іші мен сыртына мәсіх ету.

Тәйэммүмнің себептері

1. Дәрет не ғұсыл алуға су жеткіліксіз немесе (шамамен 1848 метр қашықтық) алыс болған жағдайда
2. Су қолдануға мүмкіндігі шектелген жағдайда (қапаста болу, жабайы андардан, қарақшылардан корку т.б.)
3. Су қолданса, ауруға шалдығынан яки науқасының қозып кететінінен қорықкан жағдайда.
4. Су аса қатты суық болған жағдайда.

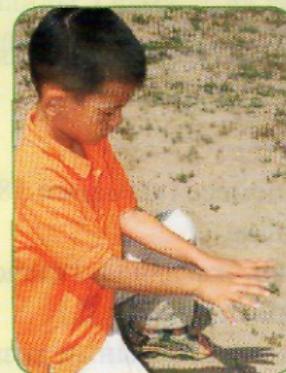
Тәйэммұм алудың үлгісі

1. «Бисмиллаһ» деп жеңімізді түріл, кандай ғибадат болса, соған арнап ниет ету (мысалы: намаз оқуға, Құран оқуға т.б.).

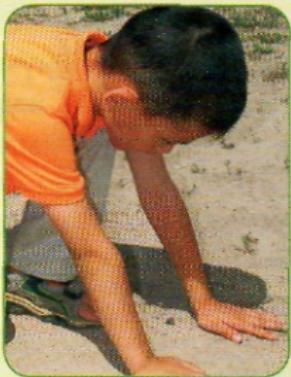
2. Саусағымыздың арасын ашық үстап, қолды таза топыраққа ұрып, ары-бері қозғау. Сондай-ақ, топырақ, шаң, құм, тозаң, тас, лаймен сыланған кабырға немесе топырақ тектес таза нәрселерге де тәйэммұм алуға болады.

3. Қолды бір-біріне соғып, шаңын қағу.

4. Бетті толығымен мәсіх ету.

5. Қолды қайта топыраққа соғу.

6. Қолды бір-біріне қағып, шаңын қағу.

7. Сол қолының төрт саусағымен оң білектің сыртқы жағын саусақ ұштарынан бастап шынтаққа дейін, сосын білектің ішкі жағын шынтақ тұсынан саусақтарға дейін сипау.

8. Оң қолының төрт саусағымен сол білектің сыртқы жағын саусақ ұштарынан бастап шынтаққа дейін, сосын білектің ішкі жағын шынтақ тұсынан саусақтарға дейін сипау.

Тәйэммұмді бұзатын нәрселер:

- Дәрет пен ғұсылды бұзатын жағдайлар тәйэммұмді де бұзады (тәйэммұм сол екеуінің орнына уақытша жүреді).
- Тәйэммұм соғуды қажет еткен себептер жойылғанда (дұшпанның кетуі, науқастың айығуы т.б.).
- Суға кезігу немесе дәрет алуға жетерлік судың табылуы (намаз оқып тұрғанда суды көрсе, тәйэммұмі намазбен бірге бұзылады).

Сұрақ - жауап

- Жүніп болып, бірақ ғұсыл алуға су шектен тыс мұздай болған жағдайда не істейміз?**

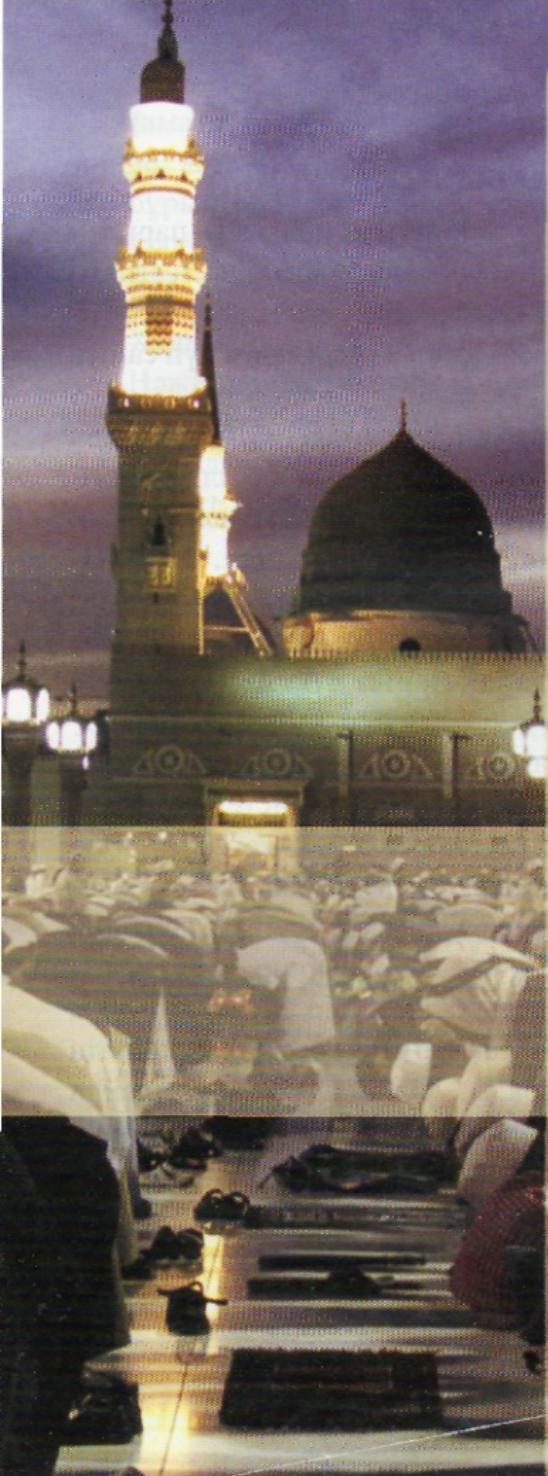
Ислам діні адам денсаулығына қатты мән берген. Егер де суды ысытуға мүмкіндік болмай, ал сұық сумен жуыну адамды ауруға шалдықтыратын жағдайда, мүмкіндік туғанға дейін тәйэммұм соғып, намаз оқылады.

Бірде Амр ибн Ас сапарда жүніп болып қалып, ауа райы қатты сұық болған соң, жуынбай тек қана тәйэммұм алып намаз оқыған. Осы мәселе Пайғамбарымызға айтылғанда, ол қарсылық білдірмейді.⁷

- Топырақпен тазаланудың сыры не?**

Адам баласы су мен топырақтан жаратылған. Су болмысы тазалағыш болып келеді. Ал су табылмаған жағдайда, топырақпен тазалануды бүйірган. Бұл да адамның нeden жаратылғанын ескерту үшін болса керек.

⁷ Әбу Дауд, Таҳарат, 124

ДІННІҢ ТІРЕГІ

НАМАЗ

Діннің басы - Ислам,
тірегі - намаз,
шыңы - курес.

(хадис)

НАМАЗ

Аллаhtы танып білуден – кейінгі ең маңызды парыз – намаз. Намаз – Аллаh елшісінің (саллаллаhу аләйхи уәсәлләм) Миғраж тұні адамзатқа алып келген ұлық сыйлығы. Балиғат жасына жеткен, ақылы толысқан әрбір мұсылманға күн сайын бес уақыт намаз оку – парыз.

Құран Кәрімнің көптеген жерінде «намаз оқындар» - деп намаздың өте маңызды парыз екендігін айрықша білдірген.

Аллаh тағала Құран Кәрімде: «(Уа, Мұхаммед!) Саган уахи етілген кітапты оқып, намазды орында. Күдіксіз намаз арсыздық пен жамандықтан тыяды» (Анкабут, 45); «Намазды толық оқындар» (Хаж, 78); «Расында, намаз белгіленген арнайы уақыттарда парыз етілді» (Ниса, 103) - дейді.

Намаз хижраттан бір жарым жыл бұрын Миғраж тұні парыз болған. Әнас (р.а.) жеткізген бір хадисте: «Миғраж тұнінде хазіреті пайғамбарға елу уақыт намаз парыз етілген, кейін азайтып беске түсірді. Сол кезде Аллаh тағала: «Уа, Мұхаммед! Менің сөзім өзгермес. Бес уақыт намазда сен үшін елу уақыт намаздың сауабы бар»⁸ – деп бұйырған.

Омардан (р.а.) риуаят етілген хадисте бір кісі келіп: «Уа, Расулаллаh! Исламда Аллаh тағаланың ең жақсы көретін амалы кандай?» – деп сұрады. Ол (саллаллаhу аләйхи уәсәлләм): «Уақытында оқылған намаз. Себебі, намаз – діннің тірепі, намазы жоқтың діні жоқ», – деп жауап береді.

Намаз – Аллаh пен құл арасындағы байланыс негізі.

Намаз – иманымыздың, құлдығымыздың нышаны.

⁸ Тирмизи, Салат, 45

Намаздың парыздары

Намаздың он екі парызы бар. Бұлардың алтауы – намаз ішінде, алтауы – сыртында. Сыртқы парыздар намаз басталмас бұрын орындалады. Ал ішкі парыздар намазға тұрғанда орындалуы тиіс.

Сыртқы парыздар

1. Хадасаттан тазалық.
2. Нәжістерден тазалану.
3. Әурет жерлерін жабу.
4. Құбылаға бет бұру.
5. Уақыт.
6. Ниет.

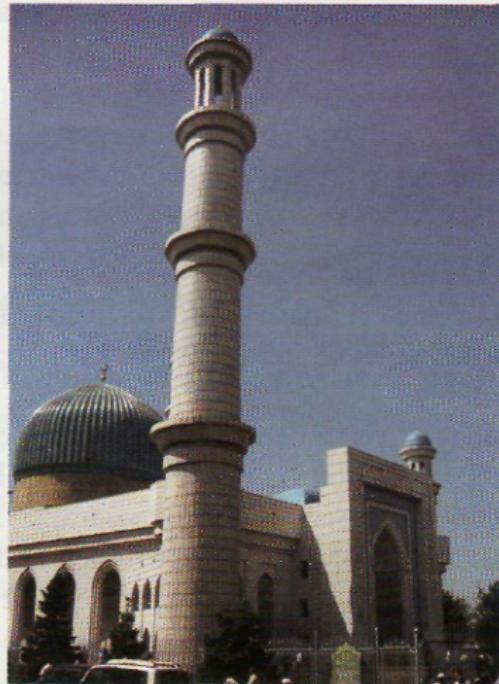
Ішкі парыздар

1. Ифтихар тәкбірі – «Аллаһу экбар» тәкбір айтуда.
2. Қиям.
3. Қырағат (Құран оқу).
4. Рұқғ.
5. Сәжде.
6. Ақырғы отырыс.

Намаздың бұзатын нәрселер:

1. Ешқандай себепсіз намаздың (сыртқы немесе ішкі) парыздарынан біреуін немесе одан көбін орынданамау.
2. Намазда сөйлеу.
3. Намазда біреуге сәлем беру немесе өзгенің сәлемін алу.
4. Намазға қатысы жоқ іс-әрекет жасау. Намаз оқып тұрған адамның намаз оқып, оқымағаны жайлы сырттан қараған адамға күмән келтіретіндей көп іс-әрекеттер жасау. Мысалы: Бір рәқаттың ішінде бір жерін үш мәрте қайталап қасыса, себепсіз қатарынан тоқтамай үш қадам басса намаз бұзылады.

5. Намазда ішіп-жеу (Тістің арасында қалған ноқат дәнінен үлкен нәрсені намазда жұтса намаз бұзылады, одан кіші болса бұзылмайды).
6. Құбыладан басқа жаққа кеудесімен бұрылу.
7. Әурет жерінің ашылуы (Ханафи мазхабында әурет жері болып саналатын мүшениң төрттен бірі ашылса намаз бұзылады).
8. Дауыстап күлу. (Жаңындағы адам еститіндей етіп күлу – намаз бер дәретті бұзады, ал тек өзі еститіндей дыбыс шыгарса намазы бұзылып, дәреті бұзылмайды).
9. Ақылынан адасу, талып қалу.
10. Намаз ниетін ауыстыру. (Оқып жатқан намаздан басқа намазға ниет етсе).
11. Әріптері белгілі болатындаи «ah, uh» деу.

АЗАН

Азан – сөзі «хабар беру, естірту» деген мағынаны білдіреді. Дініміздегі терминдік мағынасы – парыз намаздардың уақытын білдіру үшін арнайы айттылатын сөздер.

Ерлер үшін азан – бекітілген сұннет. Аллаh тағала Құран кәрімде: «Ей, иман еткендер! Жұма күні намаз үшін азан айттылған кезде, дереу Аллаhtы еске алуға (намазға) ұмтылындар және сауда-саттықты тоқтатындар»,⁹ – деген.

Азанның оқылуы:

Аллаhу әкбар	(4 рет)
Әшhәду әл-ләә иләhә ил-лаллаh	(2 рет)
Әшhәду әннә Мұхаммәдәр-Расулуллаh	(2 рет)
Хаййә алас-Саләh	(2 рет)
Хаййә аләл-Фәләх	(2 рет)
Аллаhу әкбар	(2 рет)
Ләә иләhә ил-лаллаh.	(1 рет)

Қазақша мағынасы:

Аллаh аса ұлы, Аллаh аса ұлы!

Аллаhtан басқа құдай жоқ екеніне күәлік етемін,
Мұхаммед Аллаhtың елшісі екеніне күәлік етемін.

Намазға (жан ракатына) асық!

Азаттыққа, мәңгілік бақытқа жетуге асық!

Аллаh аса ұлы, Аллаh аса ұлы!

Аллаhtан басқа құдай жоқ.

Бамдат намазында екі рет «Хаййә аләл Фәләх» дегеннен кейін, екі рет «әс-салату хайрун минән-нәум» (намаз ұйқыдан жақсы) сөздері қосылып айттылады.

⁹ Жұма, 62/9

Намаз кестесі

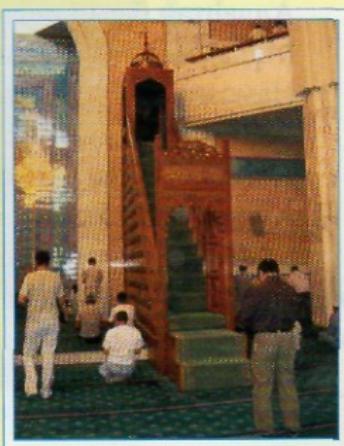
Балиғат жасына жеткен, әрбір саналы мұсылман ер кісі мен әйел адамға күніне бес уақыт намаз оқу – парыз. Егер намаздың уақыты кірсе, ол намаз қашан оқылғанға дейін кісіге парыз болып тұра береді.

Бес уақыт намаз төмөндегі тізбекте көрсетілгендей оның он жеті рәкаты – парыз, үш рәкаты – уәжіп, он екі рәкаты – сұннет.

Уақыт	Алғашқы сұннеттер	Парыз	Соңғы сұннет	Үтір	Барлығы
Бамдат	2	2			4
Бесін	4	4	2		10
Екінді		4			4
Ақшам		3	2		5
Құптан		4	2	3	9

Екіндінің алдында төрт, құптанның алдында төрт рәкат сауабы мол бекітілмеген сұннет бар.

«Намаздың алғашқы уақыты Алмаңтың разылығын, ортаңғы уақыты Алмаңтың мейірімін, соңғы уақыты Алмаңтың кешірімін алуға себепкер болады»
(Хадис)

Бес уақыт намаздың оқылу үлгісі

Бамдат намазы

Намаз толық болу үшін парыз, уәжіп, сұннеттерін ретті, кемшіліксіз орындаған дұрыс.

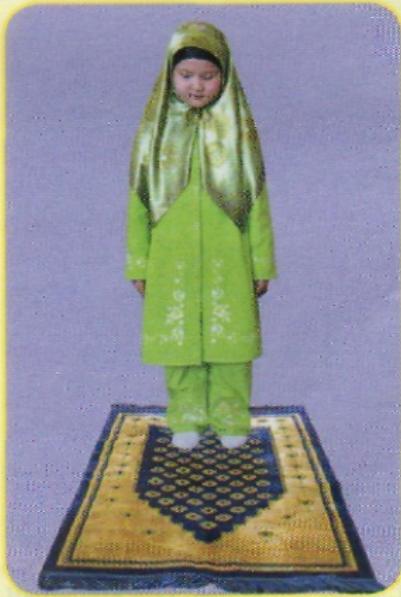
Бамдат намазы 4 рәкattan тұрады: 2 рәкат сұннет және 2 рәкат парыз.

Бамдат намазының 2 рәкат сұннеті

Уақыт кірісімен, дәрет алып дайындық жасаймыз. Жүзімізді құбылаға қаратып, бамдат намазының екі рәкат сұннетін окуға ниет етеміз.

1-рәкат.

Ниет

Ниет «Бамдат намазының екі рәкат сұннетін окуға ниет еттім» – деп іштей айттылады. Жүрекпен ниет ету – парыз, тілмен айту – мұстахап.

Тәкбір

Ерлер: Екі алақанын құбылаға қаратып, бас бармақпен құлак қағып «Аллаһу әкбар» деп тәкбір айтады.

Әйелдер: Екі алақанын құбылаға қаратып, саусақ ұштарын иыктарына туралап «Аллаһу әкбар» деп тәкбір айтады.

Қиям

Ерлер: Оң қолын сол қолының үстіне қойып, бас бармақпен кішкентай саусақпен сол қолдың білегін капсыра ұсташа керек. Қос қол кіндіктен сәл томен тұсқа байланады.

Әйелдер: Оң қолын сол қолының үстіне қойып, көкірек тұсына ұстайды.

Сонан соң қатарымен төмендегілер оқылады:

- 1) Субханәкә
- 2) «Ә'узү» мен «бисмиллаһ»
- 3) Фатиха
- 4) Құраннан бір сүре немесе кем дегендे үш аят.¹⁰

Рұқұф

Осыдан кейін «Аллаңу әкбар» деп рұқұғке барады. Рұқұф кезінде «сұбхана раббиял азим» деп үш мәрте тәсбих айтады.

Ерлер: Саусақтарының арасын ашық ұстап, қолды тізенің үстіне қояды. Бас пен арқа бір деңгейде болыш, аяқты тұзу ұстайды.

Әйелдер: Саусақтарының арасын ашпастан тізесіне қояды, арқасы мен тізесін біраз бүгеді.

¹⁰ Бұл жерде оқылатын сүрелер мен дұғалар кітаптың 48-56 беттерінде берілген.

«Сәмиаллаңу лимән хамидаң» деп рүкүғден тұрады. Тұрғаннан кейін **«раббәнә уә ләкәл-хамд»** сөзі айтылады.

Сәждे

Содан соң **«Аллаңу әкбар»** деп сәждеге барады. Сәждеге баарда ең алдымен тізе, сосын қол, одан кейін мандай мен мұрын жерге тиеді. Сәждеде **«субхана раббиял а’ләә»** деп үш мәрте тәсбих айтады.

Ерлер: Сәждеде шынтақтарын ашып, жерге тигізбей ұстайды. Аяқ ұшымен жер тірейді.

Әйелдер: Сәждеде білектерін жерге қойып, шынтақтарын қабыргасына жақын ұстайды. Аяқ ұшымен жер тірейді.

Екі сәждे арасындағы отырыс

Сонан соң «*Аллаңу әкбар*» деп басын сәждеден көтеріп тізерлеп отырады. Отырғанда «субханаллаһ» сөзі айтылатындаң қысқа уақыт кідіреді. Қолымыздың ұшы тізеге тиіп, санның үстіне қойылады.

Ерлер: Сол аяғын жайып, үстіне отырады. Оң аяғын тік ұстайды.

Әйелдер: Екі аяғын он жаққа жіберіп, жартылай жамбастап жерге отырады.

Бұдан соң «*Аллаңу әкбар*» деп екінші мәрте сәждеге барады, сәждеде «*субхана раббиял а’ләә*» деп үш мәрте тәсбих айтады.

2-рәкат. Сәждеден тұрғанда: Алдымен басын көтеріп, соңан соң қолымен тізесін таянып «*Аллаңу әкбар*» деп киямға барады.

Киямда кезегімен төмендегілерді оқиды:

1) «Бисмилла»

2) «Фатиха»

3) Құраннан бір суре немесе ең азы уш аят

Бұдан кейін бірінші рәкаттағы секілді рүқүғ пен сәждे жасалады. Екінші сәждеден кейін «Аллаһу әкбар» деп екі сәжде арасында отырғандай сонғы отырысқа отырады.

Соңғы отырыс

Отырғанда кезегімен төмендегілерді оқиды:

1) Әт-тахият;

2) Аллаһумма салли;

3) Аллаһумма бәрик;

4) Раббәнә этинә¹¹

¹¹ Бұл дұғалар кітаптың 56-57 беттерінде берілген.

Екі жаққа сәлем беру

Дұғаларын оқып болған соң «Әс-сәләәму аләйкум уа рахматуллан» деп, алдымен оң жақ иығына, содан соң дәл осылайша сол жағына сәлем беріп намазын тәмәмдайды.

Қамат

Қаматтың сөздері азан сөздерімен бірдей. Тек қана «Хаййә ‘аләл-Фәләх» дегеннен кейін: «қад қаматис-салааһ» (намаз басталды) деп екі рет қайталайды.

Жеке немесе жамағатпен парыз намазға тұрап алдында қамат айту – бекітілген сұннет. Тек ер кісілер ғана қамат айтады, әйел кісілер қамат айтпайды.

Ерлер қамат айтарда қиямға тұрып, жүздерін құбылаға қаратып былайша қамат айтады :

Аллаһу әкбар	(4 рет)
Әшhәду әл-ләә иләhә ил-лаллаh	(2 рет)
Әшhәду әннә Мұхаммәдәр-Расулуллаh	(2 рет)
Хаййә алас-саләh	(2 рет)
Хаййә аләл-фәләх	(2 рет)
Қад қаматис-салааһ	(2 рет)
Аллаһу әкбар	(2 рет)
Ләә иләhә ил-лаллаh	(1 рет)

Бамдат намазының 2 рәқат нарызы

1-РӘКАТ

Қамат	Субханака	Рұқығ	Киям	Сәжде
Ниет	Ә'узу бисмилләһ	«субхана раббиял азим»	«Сәмиаллаңу лимән хамидан»	«субхана раббиял а'ләә»
Тәкбір	Фатиха	«субхана раббиял азим»	«Раббәнә уә ләкал-хамд»	«субхана раббиял а'ләә»
	Сүре	«субхана раббиял азим»		«субхана раббиял а'ләә»

2-РӘКАТ

СОҢҒЫ ОТЫРЫС

Бисмиллаһ	Рұқығ	Әт-тахият	Оң жакқа сәлем	Сол жакқа сәлем
Фатиха		Аллаңумма салли	«Әс-сәләэмү аләйкум уа рахматуллаһ»	«Әс-сәләэмү аләйкум уа рахматуллаһ»
Сүре		Аллаңумма бәрик Раббәнә этина		

Бесін намазының 4 рәкат сұннеті

1-РӘКАТ

2-РӘКАТ

ОТЫРЫС

Ниет	Субханака	Бисмиллаһ	Өт-тахият
Тәкбір	Ә'узу бисмилләһ	Фатиха	
	Фатиха	Сүре	
	Сүре	Рұқұғ	
Рұқұғ		Сәждे	
Сәжде			

3-РӘКАТ

4-РӘКАТ

СОҢҒЫ ОТЫРЫС

Бисмиллаһ	Бисмиллаһ	Сәжде	Өт-тахият
Фатиха	Фатиха	«субхана раббиял а'ләә»	
Сүре	Сүре	«субхана раббиял а'ләә»	
Рұқұғ	Рұқұғ	«субхана раббиял а'ләә»	
Сәжде			

Бесін намазының 4 рәқат парызы

1-РӘКАТ

2-РӘКАТ

ОТЫРЫС

Қамат	Бисмиллаh	Әт-тахият
Ниет	Фатиха	
Тәкбір	Сүре	
Субханәко	Рұқұғ	
Ә'узу бисмилләh	Сәждे	
Фатиха		
Сүре		
Рұқұғ		
Сәжде		

3-РӘКАТ

4-РӘКАТ

СОҢҒЫ ОТЫРЫС

Бисмиллаh	Бисмиллаh	Әт-тахият
Фатиха	Фатиха	Аллаhумма салли
Рұқұғ	Рұқұғ	Аллаhумма бәрик
Сәжде	Сәжде	Раббәнә этина
		Екі жакка сәлем

Бесін намазының 2 рәқам суннеті

1-РӘКАТ

Ниет	Рұқығ	Сәжде
Тәкбір	«субхана раббиял азим»	«субхана раббиял а'ләә»
Субханәкә	«субхана раббиял азим»	«субхана раббиял а'ләә»
Ә'узу бисмилләһ	«субхана раббиял азим»	«субхана раббиял а'ләә»
Фатиха		
Сүре		

2- РӨКАТ

СОНГЫ ОТЫРЫС

Бисмиллаһ	Рұқғ	Әт-тахият	Екі жакка сәлем
Фатиха		Аллаһұмма салли	
Сүре		Аллаһұмма бәрик	
		Раббенә этина	
</			

Екінді (намаздыңер) намазының 4 рәкат парызы

1-РӘКАТ

2-РӘКАТ

ОТЫРЫС

Қамат	Бисмиллаһ	Әт-тахият
Ниет	Фатиха	
Тәкбір	Сүре	
Субханәкә	Рұқӯғ	
Ә'узу бисмилләһ	Сәждे	
	Фатиха Сүре Рұқӯғ Сәжде	

3-РӘКАТ

4-РӘКАТ

СОҢҒЫ ОТЫРЫС

Бисмиллаһ	Бисмиллаһ	Әт-тахият
Фатиха	Фатиха	Аллаһумма салли
Рұқӯғ	Рұқӯғ	Аллаһумма бәрік
Сәжде	Сәжде	Раббәнә әтина

Ақшам намазының 3 рәқат парызы

1-РӘКАТ

Қамат	Бисмиллаһ
Ниет	Фатиха
Тәкбір	Сұре
Субханәкә	Рұқӯғ
Ө’узү бисмилләһ	Сәждे
	Фатиха
	Сұре
	Рұқӯғ
	Сәжде

2-РӘКАТ

Бисмиллаһ
Фатиха
Сұре
Рұқӯғ

ОТЫРЫС

Әт-тахият

3-РӘКАТ

СОҢҒЫ ОТЫРЫС

Бисмиллаһ	Әт-тахият
Фатиха	Аллаһумма салли
Рұқӯғ	Аллаһумма бәрік
Сәжде	Раббөнә этина
	Екі жаққа сәлем

*Ақшам намазының 2 рәкат сұннеті***1-РӘКАТ****2-РӘКАТ****СОҢҒЫ ОТЫРЫС**

Ниет	Бисмиллаһ	Әт-тахият
Тәкбір	Фатиха	Аллаһұмма салли
Субханәкә	Сүре	Аллаһұмма бәрик
Ә'зүзү бисмиллаһ	Рұқӯғ	Раббәнә әтина
Фатиха	Сәждे	Екі жаққа сәлем
Сүре		
Рұқӯғ		
Сәжде		

Пайғамбарымыз (саллал-лаъу аләйхи үәсәлләм) бірде сахабаларынан:

- Үйінің алдында өзен ағып жатқан кісі сол суга күніне бес рет шомылып тұрса, денесінде кір қалар ма еді?- деп сұрайды.

Сонда сахабалары:

- Уа, Аллаһтың елшісі, ешқандай кір қалмайды,- деп жауап береді.

Сонда Пайғамбарымыз (саллаллаъу аләйхи үәсәлләм):

- Бес уақыт намаз да дәл сол секілді, пендені күнәларынан тазалап тұрады,- деген-ди.

Құптан намазының 4 рәкәт парызы

1-РӘКАТ

2-РӘКАТ

ОТЫРЫС

Қамат	Бисмиллаһ	Әт-тахият
Ниет	Фатиха	
Тәкбір	Сұре	
Субханәкә	Рұқұғ	
Ә'узу бисмилләһ	Сәждे	
	Фатиха Сұре Рұқұғ Сәжде	

3-РӘКАТ

4-РӘКАТ

СОҢҒЫ ОТЫРЫС

Бисмиллаһ	Бисмиллаһ	Әт-тахият
Фатиха	Фатиха	Аллаһумма салли
Рұқұғ	Рұқұғ	Аллаһумма бәрик
Сәжде	Сәжде	Раббәнә әтина

Құптан намазының 2 рәқат сұннеті

1-РӘКАТ

2-РӘКАТ

СОҢҒЫ ОТЫРЫС

Қамат	Бисмиллаһ	Әт-тахият
Ниет	Фатиха	Аллаһұмма салли
Тәкбір	Сұре	Аллаһұмма бәрик
Субханәқә	Рұқӯғ	Раббәңә әтина
Ә'зүзү бисмилләһ	Сәждे	Екі жаққа сәлем
 Фатиха Сұре Рұқӯғ Сәжде		

«Кім үйінде дәрет алғып, парыз намазын отеу үшін мешіттердің біріне барса, оның бір қадамы күнәсін көтірсе, екінші қадамы бір дәрежеге көтереді»

(хадис)

Үш рәкатт үтір намазы

1-РӘКАТ

Ниет	Субханака
Тәкбір	Ә'зүз бисмиллаһ
	Фатиха
	Сүре
	Рұқұғ
	Сәжде

Субханака	Бисмиллаһ
Ә'зүз бисмиллаһ	Фатиха
	Сүре
	Рұқұғ
	Сәжде

Бисмиллаһ	Фатиха
Ә'зүз бисмиллаһ	Сүре
	Рұқұғ
	Сәжде

Сүре	Рұқұғ
	Сәжде

ОТЫРЫС

Әт-тахият

3-РӘКАТ

Бисмиллаһ	Тәкбір
Фатиха	
Сүре	

Рұқұғ

Күнгіт дүгасы
Рұқұғ
Сәжде

СОҢГЫ ОТЫРЫС

Әт-тахият
Аллаһумма салли
Аллаһумма бәрик
Раббәнә ётина
Екі жаққа сәлем

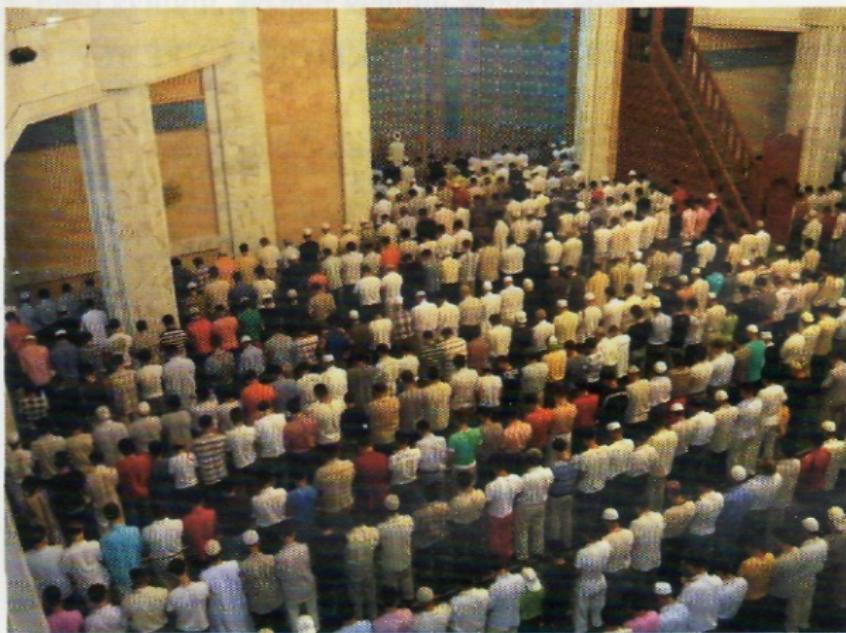
Тәспіх

Намазды толығымен бітіргеннен кейін, «Аллаһумма әнтес-сәләему уә минкәс-сәләем, тәбәәрәктә иәә зәл-жәләэли уәл-икраам» деп Пайғамбарымызға «саллаллаһу аләйһи уәсәлләм» немесе «аләйһис-салату уәс-сәләм» салауат айтады. Артынша «сухбаналлаһи уәлхамду лилләһи уәләә иләһә иллаллаһу уаллаһу әкбар, уәләә хаула уәләә қууата иллә биллаһил-алил азиим» дегеннен кейін, **Ә'зу бисмилләнең «Аятул курси» оқылады.**

Содан соң (33 рет) «Субханаллаһ», (33 рет) «Әлхамду-лиллаһ», (33 рет) «Аллаһу әкбар» деп тәспіх тартып, біткеннен кейін, қалаған дұғасын оқып Аллаһ тағаладан тілек тілейді.

Жамағатпен намаз оқу

- Имам – жамағатқа намаз оқытатын адам.
- Азаншы – мешітте азан мен қамат айтатын адам.
- Бес уақыт парыз намаздарды жеке немесе жамағатпен окуға болады. Жұма намазы мен айт намаздарын міндетті түрде жамағатпен оку керек (бұл намаздар жеке оқылмайды).
- Жамағатпен оқылған намаздың сауабы мол. Ол туралы Пайғамбарымыз (саллаллаһу аләйһи уәсәлләм): «Жамағат намазы жеке кісінің намазынан жиырма жеті есе артық» деп жамағатпен окудың артықшылығын айтқан.
- Бес уақыт парыз намаздарды жамағатпен оку үшін екі кісі жеткілікті, ал жұма мен айт намаздарын оку үшін имамнан тыс үш кісі болуы керек.

Жамагатпен намаз оқудың улгісі

Азаншы азан шақырып, қамат айтқаннан кейін оқылатын намазға және имамға ұюға ниет етеміз. Мысалы: «жұма намазының парызын окуға ниет еттім, имамға ұйыдым» дейміз. Содан кейін имам тәкпір алысымен, біз де тәкпір алып, іштей «Субханәкә» дүғасын оқимыз.

Имам «фатиха» сүресі мен қосымша бір сүре оқиды. Сол уақытта біз үндемей имамды тыңдал тұрамыз. Имамның рүкүғ пен сәжделерін көп кешіктірмей қайталап ілесіп отырамыз. Имамның дауыстап айтқан барлық тәкбірлері мен намазда оқылатын таспих пен дұғаларды іштей оқимыз. Соңында имаммен бірге сәлем беріп намазымызды тәмәмдаймыз.

НАМАЗДА ОҚЫЛАТЫН ҚЫСҚА СҮРЕЛЕР

ФАТИХА СҮРЕСІ (سورة الفاتحة)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١﴾ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢﴾ مَالِكُ يَوْمِ الدِّينِ
 إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٤﴾ اهْدِنَا الصَّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٥﴾
 صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٦﴾

Ә'зу биллаңи минаш-шайтанир-рахим

Бисмилләәнир-рахмаанир-рахиим

«Әлхамду лилләни раббил-'аләмиин, әр-рахмаанир-рахиим, мәәлики иәумид-диин, ийәкә на'бууду уа ийәәкә нәста'ин, иъдинас-сираатал-мустанаим, сираатал-ләзина ән'амта 'аләйни, гайрил-магдууби 'аләйни
 уәладдааал-лиин»¹²

Мағынасы:

Күлгөн шайтанның (кесірінен) Аллаһқа сыйынамын Рахман һәм Рахымды Аллаһтың атымен бастаймын.

1. Барлық мадақ пен мақтаулар әлемдердің Раббы - Аллаһқа тән.
2. Ол Рахман һәм Рахымды.

¹² «» - арап тіліндегі (ع) айн әріпіне сәйкес келеді

Ескерту: Алғашқыда сурелерде транскрипцияға қарағанмен, уақыт өте келе арабша мәтінінен жаттаган дұрыс.

3. Есеп күнінің, ақырет күнінің жалғызы Иесі.
4. Саған ғана гибадат етіп, Сенен ғана жәрдем тілеп, көмек сұраймыз.
5. Бізді тура жолға сал.
6. Бізді өзіңің ашыныңа, қарғысына ұшырағандар мен тура жолдан тайған, адасушылардың жолына емес, ырыс береке мен ізгі-жақсылықтарыңды, ерекше шарапатыңды төккен салиқалы құлдарыңың жолымен жүргіз.

АСЫР СҮРЕСІ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالْبَصِيرِ ﴿٣﴾

Бисмиллахир-рахмааниر-рахиим

«Уәл'аср, иннәл инсаэнә ләфи хуср, илләлләзинә әәмәну
уа амилус-саалихати уа тауасау билхаққи уа тауасау бис-
сабр»

Мағынасы:

1. Заманаға ант етемін.
2. Бүкіл адам баласы зиянда.
3. Бірақ, иман келтіріп, ізгі істер істегендер мен бір-біріне ақиқат пен сабырды үгіттескендер басқа.

ФИЛ СҮРЕСІ **﴿سُورَةُ الْفِيل﴾**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
 فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طِيرًا أَبَايِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِم بِحَجَارَةٍ
 مِّنْ سِحْلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلْهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

Бисмилләәһи-рахмаани-рахиим

«Әлем тәра кәйфа фа’алә раббука биасхаабил фиил, аләм шақс’ал кәйдаңум фи тадлиил, уа әрсәлә ’аләйһим тайран әбәшиил, тәрмишім бихижсааратим мин сиж-жиил, фәжә’алаңум қа’асфим-мә’куул»

Мағынасы:

1. Раббындың піл иелеріне не істегенін көрмедің бе?
2. Олардың айлакерліктерін босқа жібермеді ме?
3. Оларға топ-топ әбабил құстарын жіберді.
4. Құстар оларға балшықтан күйдіріліп жасалған тастар атты.
5. Осылайша Аллаh оларды топан тәрізді кылды.

سورة الكوثر ﴿سөра көтөр﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلُّ لِرَبِّكَ وَأَنْجِرْ ﴿٢﴾

إِنْ شَانِقَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

Бисмилләәһир-рахмаанир-рахиим

«Иннәә ә’тайнакәл кәусәр, фасалли лираббика уәнхар,
инна шәниәкә қуел әбтәр»

Мағынасы:

1. Расында, Біз саған кәусарды бердік.
2. Сен де Раббың үшін намаз оқы және құрбан шал.
3. Расында, сені жамандағанның өзі үрпақсыз қалады.

НАСЫР СҮРЕЦІ ﴿سورة النصر﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَالْفُتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ
أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَيَخْبَرُ بِهِمُ رَبُّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا ﴿٣﴾

Бисмилләәһир-рахмаанир-рахиим,

«Изә жәә насрұллаңи үәл фатх, уа раәйтәннәсә иад-
хулұна фи диниләңи әфуәжә, фәсәббих бихамди раббикә
уастагфиръ, иннаңу кәенә тәууәәбә»

Мағынасы:

- 1-2. Аллаһтың жәрдемі мен жеңісі келіп, адамдардың топтобымен Аллаһтың дініне кіргенін көрген кезде.
3. Раббыңды мақтап дәріpte және Одан жарылқау тіле. Өйткені Ол – тәууаб, тәубаларды қабыл етуші.

СҮРЕТ СҮРЕЦІ ﴿سُورَةُ الْإِخْلَاص﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ إِلَهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ﴿٣﴾
 وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُواً أَحَدٌ ﴿٤﴾

Бисмилләһи-рахмаани-рахим

«Күл құаллаңу агад, Аллаңұс-самад, ләм иәлид уә ләм иуләд, уә ләм иәқүл-ләңу куфуан агад».

Мағынасы:

1. Былай де: Аллаһ – жалғыз.
2. Аллаһ – Самад (Күллі жаратылыс әлем Оған мұқтаж. Ол еш нәрсеге мұқтаж емес).
3. Ол тумады да туылмаған.
4. Оған тен келер еш нәрсе жоқ.

ФАЛАҚ СҮРЕСІ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾
 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَاثَاتِ فِي الْعُقَدِ
 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٤﴾

Бисмиллахир-рахмааниر-рахиим

«Кул ә’узу бираббил-фәлак, мин шәрри мәә халақ, уа мин шарри гаасиқин изә уақаб, уа мин шаррин-нәффәәсәти фил-’үқад, уа мин шарри хәәсидин изәә хәсад».

Мағынасы:

1. Таңың Раббысына сыйнамын.
2. Жаратқан нәрселердің кесірінен.
3. Қараңғылық басқан сәтте түннің кесірінен.
4. Түйіншектерге дем салған дуалаушылардың кесірінен.
5. Һәм қызғаныштан тұла бойын өрт шалған көре алмаушылардың күндеген сәтте кесірінен, – деп айт.

NAS CYPECI 《سورة الناس》

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ
 شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾
 مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ ﴿٦﴾

Бисмилләәнир-рахмаанир-рахиим

«Кул ә’зузу бирраббин-нәэс, мәликин-нәэс, иләәин-нәэс,
 мин шәррил-үәсуәэсил-ханиәс, алләзи шуасуису фи судуурин-
 нәэс, минәл-жиннәти уәннәэс».

Мағынасы:

1. Адамдардың Раббысына,
2. Адамдардың жалғыз Иесіне,
3. Адамдардың Құдайына сиынамын.
4. Сол бір азғырган шайтанның кесірінен.
5. Ол – адамдардың жүрегіне жаман ой салып азғырады.
6. Ол шайтан жындардан да, адамдардан да шығады, деп
 айт.

АЯТУЛ-КУРСІ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
 السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفُهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
 وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ

﴿٢٥٥﴾ العَظِيمُ

Бисмилләәнир-рахмаанир-рахиим

«Аллаңу ләә шләәңә шләәңә ңуәл-Хайюл-Қайюм, ләә тәхузуңу сиңету үә ләә нәүм, ләңу мәә фис-самәаүәәти үә мәә фил-ард, мәң зәлләзин яшфа'у 'индаңу шлә би-изниң, ша'ламу мәә бәйнә әйдиним үә мәә халфаңум, үә ләә юхитууна бишәйим-мин 'алмиңи шләә бимәә шәә, уаси'а курсиоңус-сәмәүәти уәл-ард, үә ләә иаудуңу хифзуңум үә ңуәл-'Алиюл-'Азиим».

Мағынасы: Аллаһ, Одан басқа ешбір құдай жоқ. Ол Хай (әрқашан бар һәм тірі) Ңәм Қайюм (барлық жаратылысты басқарушы). Ол қалғымайды да ұйықтамайды. Қектер мен жердегі нәрселердің бәрі Соған тән. Оның құзырында өз рүксатынсыз кім шапағат ете алмақ? Ол жаратқан болмыстарының алды мен артының бәрін түгелдей біледі. Олар Оның қалауынан басқа ілімінен еш нәрсе ұға алмақ емес. Оның күрсісі (білімі) қектер мен жерді қамтиды. Соған, ол екеуін қорғау ауыр келмейді. Ол – аса ұлы һәм өте жоғары. (Бақара/255)

НАМАЗДА ОҚЫЛАТЫН ДҮҒАЛАР

Субханәкә

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ وَ تَبَارَكَ اسْمُكَ وَ تَعَالَى جَدُّكَ وَ لَا إِلَهَ غَيْرُكَ

«Субханәкә Аллаңумма уа бихамдика уә тәбәрәкә-смука
уә тә’ала жәддүкә уә лә шәңә гайрук»

Мағынасы: Уа, Аллаһым! Сені тәсбих етіп (куллі жаратылыс пен нұқсан атаулыдан) пәктеймін. Саған «хамд» айтып, мадақтаймын. Сенің қасиетті есімің аса мұбәрак. Және де сенің ұлылығың аса жоғары. Сенен басқа ешбір Құдай жок.

Әт-тахият

الْتَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَ الصَّلَوَاتُ وَ الطَّيِّبَاتُ * السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَ
رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ * السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ *
أَشْهُدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَشْهُدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ

«Әт-тахияту лилләни уас-салаяату уа-таййбәэт, әс-сәләэмү ’аләйка әйюән-нәбию уә раҳмәтуллаанаи үә бәракәтуň, әс-сәләмү ’аләйнә уа ’алә ’ибәдилләңис-саалихин, әшиаду әл-ләә шәңә иллАллаň үә әшиәду әннә Мұхаммәдән ’абдуňу үә расуулуň».

Мағынасы: Барлық дүғалар, мадақтар, тәндік, дүниелік ғибадаттар Аллаһқа лайық. Уа, Пайғамбар! Саған сәлем. Эрі саған Аллаһтың рақымы мен берекеті жаусын! (Уа, Раббымыз!) Сәлем бізге және Аллаһтың салиқалы құлдарына болсын. Мен Аллаһтан өзге ешқандай құдай жоқ екенине, хазіреті

Мұхаммед Аллаһтың құлы әрі пайғамбары екеніне күәлік етемін.

Аллаһұмма салли

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى أَلِّيٍّ أَلِّيٍّ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ وَ عَلَى أَلِّيٍّ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَحِيدٌ

«Аллаһұмма салли ‘алә Мұхаммәдин уа ‘алә әәли Мұхаммәд, кәмәә саллайтә ‘алә Ибраһимә уа ‘алә әәли Ибраһим, иннәкә хамидүм мәжисид»

Мағынасы: Аллаһым! Ибраһимге және Ибраһимнің жанұясына салауат еткенің сияқты, хазірет Мұхаммедке және оның жанұясына салауат ет. Расында, Сен – барлық жағынан мақтауға лайықсың әрі даңқың ұлы.

Аллаһұмма бәрик

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى أَلِّيٍّ أَلِّيٍّ كَمَا بَارَكْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ عَلَى أَلِّيٍّ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَحِيدٌ

«Аллаһұмма бәрик ‘алә Мұхаммадин уа ‘алә әәли Мұхаммад, кәмә бәәрактә ‘алә Ибраһима уа ‘алә әәли Ибраһим, иннәкә хамидүм мәжисид»

Мағынасы: Аллаһым! Ибраһимге және Ибраһимнің жанұясына берекет бергенің сияқты, хазірет Мұхаммедке және оның жанұясына да берекет бер. Расында, Сен – барлық жағынан мақтауға лайықсың әрі даңқың ұлы.

Хазіреті Мұхаммедтің Аллаһтың құлы әрі пайғамбары екеніне күәлік етемін.

رَبَّنَا أَتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ

«Раббәнәә әэтинә фид-дүния хасанатән, уа фил-
аахирати хасанатән, уа қинәә ‘азәбән-нәр»

Мағынасы: Я, Раббымыз! Бізге бұл дүниеде де жақсылық бер, ақыретте де жақсылық бер және бізді тозақ азабынан сақта!

Құныт дұғасы

اللَّهُمَّ إِنَا نَسْتَعِينُكَ وَ نَسْتَغْفِرُكَ وَ نَسْتَهْدِيْكَ وَ نُؤْمِنُ بِكَ
وَ نَتُوبُ إِلَيْكَ وَ نَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَ نُشْتَى عَلَيْكَ الْحَيْرَ كُلُّهُ
نَشْكُرُكَ وَ لَا نَكْفُرُكَ وَ نَخْلُعُ وَ نَتَرُكُ مَنْ يَقْحُرُكَ.

اللَّهُمَّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ لَكَ نُصَدِّلُ وَ نَسْجُدُ وَ إِلَيْكَ نَسْعَى وَ نَحْفَدُ
نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَ نَخْشَى عَذَابَكَ إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ

«Аллаңумма инәә нәстә'инукә уә нәстагфирукә уә
нәстәңдик, уә ну'мину бикә уә нәтүубу иләйкә уә нәтәүәккәлу
'аләйкә уә нусни 'аләйкәл-хайрә құлләңү нәшикурукә уә ләә
нәкфурук, уә нахла'у уә нәтруку мән иәфжеурук.

Аллаңумма шайәәкә нә'буду уә ләкә нусалли уә нәсәсууду
уә иләйкә нәс'a ua нахфиð, наржсу раҳмәтәкә ua нахшә
'азаабәкә иннә 'азаабәкә бил қуффари мулхиқ».

Мағынасы: Аллаһым, біз құмәнсіз Сенен жәрдем және
кешірім тілеп, тура жол, һидаят сұраймыз. Саған иман етіп,
құнәларымыз үшін тәубе етіп, Өзіңе арқа сүйейміз. Сені
барлық жақсылықтармен мадақташ, зікір етеміз. Бізге бер-
ген ырыс-берекене шүкір етеміз. Сені теріске шығармаймыз.
Саған қарсы келгендерді теріске шығарып, олармен мұлдем
байланысымызды үземіз.

Аллаһым! Біз тек Саған ғана құлшылық етіп, сен үшін
намаз оқып, саған сәждे етеміз. Саған лайық құл болып,
сенің разылығыңды алу үшін жігерленіп, қайраттанып
алға ұмтыламыз. Рақымдылығыңнан ұміттеніп, азабыңнан
корқамыз. Құмәнсіз, азабың кәпірлерді камтиды.

ТАЗАЛЫҚҚА ҚАТЫСТЫ ДҮГАЛАР:

Дәретханаға кірерде оқылатын дұға:

{اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَيَّاثِ}

«Аллаңумма инни ә'узу бика минәл-хубси уәл-хабаас».

Мағынасы: Аллаһым, ластықтан және лас нәрселерден саған сиынамын (сақтай гөр).

Дәретханадан шықканда:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَعَافَانِي

«Әлхамду лилләңил-ләзи әзіәбә 'аннил-әзә уә 'аафәни»,

Мағынасы: Қындықтан арылтып, жеңілдік берген Аллаһқа шүкір.

Дәрет дұғасы

بِسْمِ اللَّهِ

«Бисмил-ләән»

Мағынасы: Аллаһтың есімімен.

Дәрет алып болғаннан кейін оқылатын дуга:

اللَّهُمَّ إِحْعَنْنِي مِنْ أَلْتَوَيْنِ وَإِجْعَلْنِي مِنْ الْمُتَطَهِّرِينَ

«Аллаңумма иж'ални минәт-тәүүәбинә уәж'ални минәл мутатаňириин»

Мағынасы: Да, Аллаһ тағала! Мені тәубеге келушілер мен күнәдан пәк жандардың санатына коса гөр!

НАМАЗДАН КЕЙІНГІ ДҮҒАЛАР

Парыз намазы оқылғаннан кейін:

{اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْحَمْلِ وَالْاَكْرَامِ}

**«Аллаңумма әнтәс-сәләему уә минкәс-сәләэм,
тәбәәәрактә иәә зәл-жәләәли уәл-икраам»**

Мағынасы: Аллаһым! Сен сәлемсің. Сәлем сенен. Сен күллі нұқсандық атаулыдан пәксің. Дүние мен ақырет сәлеметі мен бейбітшілігі сенің көмегіңмен ғана болады. Нагыз қасиетті – Сенсің. Да, құдірет пен жомарт иесі Раббым.

**Пайғамбарымыздың (саллаллау аләйни уәсәлләм) Муазга
әр намаздың соңында оқы деп өситет еткен дүгасы:**

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَ شُكْرِكَ وَ حُسْنِ عِبَادَتِكَ

«Аллаңумма, اَنِّي 'اَلَّا زِكْرِكَ وَ شُكْرِكَ وَ حُسْنِ عِبَادَاتِكَ

Мағынасы: Да, Аллаһ тағала! Сені әрдайым еске алуымды, Саған шүкіршілік етіп, Өзіннің талабыңа сай құлшылық етуімді нәсіп ете گөр!

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

**«Раббанәғфирли уәлиуәлидәйій уә лилмүмининә иаума
иақүмул-хисәб»**

Мағынасы: Да, Аллаһым! мені, әке-шешемді және мұсылмандарды қиямет күні кешіріміңе бөлей گөр!

اللَّهُمَّ وَقُنَّا إِلَيْ مَا تُحِبُّ وَ تَرْضَى

«Аллаңумма уаффикә ила мә тухиббу уа тәрда»

Мағынасы: Да, Аллаһым! Бізге өзің жаксы көретін және разы болатын істерді нәсіп ете گөр!

ҚОЛДАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Әл-Фиқі Әлал Мазахиб, 1987
2. Әл-Муттақи Хинди. Қензул Уммал, Бейрут
3. Ибн Хуман Фатхул кадир. Мысыр, 1379
4. Әл-Муғжамул Муфаһрес ибн Ал Фазил Құран, 2002
5. Шаражси, Әл-Мабсүт, Мысыр 1324
6. Әл-Хаким Әл-Мустадрак әлас-Сахихаин. Бейрут, 1990.
7. Саффет Сених. Құлшылық құпиясы. А., 2007.
8. М. Исаұлы., Қ. Жолдыбайұлы. Ислам ғылымхалы. А., Алтын қалам 2003ж.
9. Құран Қәрім. Қазақша мағына және түсінігі. Халифа Алтай.
10. Фалымбек Тобашев, Құран әліппесі және тәжуид қағидалары А., Алтын қалам 2006 ж.
11. Қандағлауи. Хайату сахаба

МАЗМУНЫ

Күллі жаратылыс құлшылықта.....	3
Құлшылық (ғибадат) дегеніміз не?	4
Намаз нендей ғибадат?	4
Діни ұғымдарға қысқаша түсіндірмелер	5
Дәрет.....	8
Мәсіх	15
Ғұсыл.....	17
Тәйеммұм.....	19
Намаз	24
Азан	27
Бес уақыт намаздың оқылу үлгісі.....	29
Қамат	35
Тәспих	46
Жамағатпен намаз оку	46
Намазда оқылатын қысқа сурелер.....	48
Намазда оқылатын дұғалар	56
Тазалыққа катысты дұғалар:	60
Қолданылған әдебиеттер:.....	62

Нұрлан САЙЛАУҰЛЫ
Еркебұлан ЫБРАЙЫМҰЛЫ

НАМАЗ

ОҚЫП ҮЙРЕНЕЙІК

Редакциялаған: Құдайберді Бағашар
Көркемдеуші дизайнер: Бекболат Алтынбекұлы
Суретке түсірген: Абдулазиз Алымұлдинұлы
Құранды оқыған: Еркебұлан Ыбрайымұлы

Кітап «*Бизнес медиа*»
баспаханасында басылды.

Намаз оқып үйренейік

Намаз – діннің тірегі, ғибадаттың сұлтаны. Намаз арқылы күніне бес рет жанымыз Жаратқанға бір табан жақындейды. Шексіз құдірет иесі Аллаһ та: «Мені еске алындар, Мен де сендерді еске алайын» (Бақара, 152) дейді. Ал құбылаға бет түзеп, сәждеге бас қойып, Жаратушыға деген жүргегіндегі сансыз шүкірін намазына сыйдырған мүміннен артық Аллахты кім еске алсын?!

Олай болса Өзін ең көркем түрде еске алууды нәсіп еткен Аллахқа мадақ!

Жүзінде нұры, жүргегінде иманы бар әрбір жанды намазға шақырған Пайғамбарымызға (саллаллау аләйһи уәсәлләм) салауат!

Қазақстан мұсылмандары
діни басқармасы
Алматы орталық мешіті
www.meshit.kz

“Кекжиек” баспасы
www.kokzhiek.kz

ISBN 9965-809-56-5

9 789965 809583